

PARAULES DE VIDA

La Santa Família de Natzaret

En l'ambient del Nadal celebrem aquest diumenge la festa de la Sagrada Família de Natzaret. M'agradaria comentar-los dos aspectes que constitueixen la clau per entendre la vida d'eixa família on el Senyor va créixer en saviesa, en estatura i en gràcia davant Déu i davant dels homes, i que fan d'ella el model per a totes les famílies.

La família de Natzaret està unida, en primer lloc, per la fe. El «Sí» de Maria a l'àngel en el moment de l'Anunciació és un acte de fe. L'obediència de Josep, que accepta emportar-se Maria a casa seua i acollir Jesús com si fos el seu propi fill, és també un acte de fe. És la fe la que els porta a acceptar el risc d'aquesta aventura i a ser fidels a la seua missió; és la fe i la missió compartides el que realment els uneix. La fe de Maria i de Josep és confiança en Déu en tot moment, inclús en la prova, que també va estar present en la seua història.

Una família cristiana no és una comunitat d'interessos, sinó una comunitat de fe, de confiança compar-

tida en Déu i, com a conseqüència, d'una confiança plena dels membres entre si. La fe en Déu no s'interposa entre ells per a separar-los, sinó que fa que la seua unió sigui més forta. Per això és tan important que es visca dins de casa. No basta que els pares es preocupen de què els seus fills reben una educació cristiana fora de casa, en la parròquia o en el col·legi. De res serveix això si la fe no es viu en la llar i no inspira tota la vida familiar.

En segon lloc, l'acollida dels fills com a do de Déu. La missió de Maria i Josep va consistir a acollir el Fill de Déu, acompanyar-lo en el

temps de la seua vida oculta i educar-lo per complir la voluntat del Pare. Ells són conscients que Jesús no els pertany. Ha sigut un regal que Déu els ha fet, però que no és només per a ells, sinó per a tota la humanitat. Aquesta ha de ser una actitud distintiva i un testimoni que les famílies cristianes estan cridades a donar en l'actual moment històric. En aquesta cultura on sovint es considera que els fills, més que un regal i un motiu d'alegria, són un obstacle per a la realització dels propis projectes, els cristians hem de manifestar que tot fill és un regal del Senyor i ha de ser acollit com a tal.

A més, els pares cristians, que han presentat els seus fills a l'Església perquè renasquen en les aigües del baptisme, saben que no els pertanyen absolutament. El fill batejat és un fill de Déu per la gràcia. Aquest és el principi que va orientar la vida de la Família de Natzaret i que ha d'inspirar la missió educativa dels pares: ajudar els seus fills a descobrir la voluntat de Déu en el camí de la vida i que siguin feliços en la seua pròpia vocació. Al fer això, els estan presentant i oferint a Déu. Els plans i projectes que tots els pares tenen sobre els seus fills no poden convertir-se en una ocasió per allunyar-los del desig de viure la seua vocació com a resposta a la voluntat de Déu.

Que la Família de Natzaret ajudi a totes les famílies a viure unides en els moments d'alegria i en les proves.

Feliç any nou a tots amb la meua benedicció i afecte.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Que el bon Déu us acompanyi!

Avui creuarem el llindar d'un nou any que començarem demà, el primer dia de gener, amb la celebració de la solemnitat de la Mare de Déu. En acabar un any tenim tendència a mirar enrere per veure com ha anat i fer-ne revisió i balanç. Hi trobem de tot: èxits i fracassos, seguretats perdudes i horitzons engrescadors, il·lusions trencades i esperances prometedores, actes de servei i egoïsmes empobridors, proximitat de Déu i foscos que n'allunyen... És hora de demanar perdó al Pare de la misericòrdia pels errors i els pecats comesos i de donar-li gràcies, moltes gràcies, pels petits i grans encerts. Tot, confiadament, en les seves mans.

També és hora de mirar endavant, de dir sí a la vida que ens ofereix Déu, mitjançant el dia a dia,

temps per servir i estimar i de fer-ho de debò amb un sí incondicional, com el de Maria. Sí a les persones, germanes nostres, respectant-les i valorant-les. Sí a les situacions que aniran sorgint i en aquelles en què ens trobarem implicats o cridats a implicar-nos-hi. Sí al diàleg constructor que ens faci avançar, al diàleg amb el Senyor que ens acompanya en la nostra ruta. Sí a la pau, en la Jornada Mundial de la Pau i tot l'any: acollim-la en els nostres cors i fem-nos-en portadors, reconeixent la dignitat dels altres i acollint els qui ho necessiten.

Hem de començar l'any sabent que Déu camina amb nosaltres, sentint-nos acompanyats i estimats per Ell. Em vénen a la memòria tres germans estudiants, el gran ja universitari, nascuts i crescuts en una família cristiana on, des del testi-

moni dels pares, han conegut l'amor de Déu, els ensenyaments de Jesús, la integració en la comunitat parroquial i la presència de Déu Pare en la vida de cadascú i les possibilitats de parlar-hi mitjançant la pregària. Els ajuda un «bon dia» especial de la mare que cada matí, abans d'entrar a classe, puntualment, els fa arribar un WhatsApp. En el contingut mai hi falta una frase final, manifestació d'un desig, d'una confiança, d'una pregària: «Que el bon Déu us acompanyi!». Cada dia, tot l'any que avui comencem: «Que el bon Déu ens acompanyi». «Res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre» (Rm 8,35-39). Que no hi falti el nostre parenostre!

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRAS DE VIDA

La Santa Família de Nazaret

En el ambiente de la Navidad celebramos este domingo la fiesta de la Sagrada Familia de Nazaret. Me gustaría comentarles dos aspectos que constituyen la clave para entender la vida de esa familia en la que el Señor creció en sabiduría, en estatura y en gracia ante Dios y ante los hombres, y que hacen de ella el modelo para todas las familias.

La familia de Nazaret está unida, en primer lugar, por la fe. El «Sí» de María al ángel en el momento de la Anunciación es un acto de fe. La obediencia de José, que acepta llevarse a María a su casa y acoger a Jesús como si fuera su propio hijo, es también un acto de fe. Es la fe la que les lleva a aceptar el riesgo de esta aventura y a ser fieles a su misión; es la fe y la misión compartidas lo que realmente les une. La fe de María y de José es confianza en Dios en todo momento, incluso en la prueba, que también estuvo presente en su historia.

Una familia cristiana no es una comunidad de intereses, sino una comunidad de fe, de confianza compartida en Dios y, como consecuencia, de una confianza plena de los miembros entre sí. La fe en Dios no se interpone entre ellos para separarlos, sino que hace que su unión sea más fuerte. Por ello es tan importante que se viva dentro de casa. No basta que los padres se preocupen de que sus hijos reciban una educación cristiana fuera de casa, en la parroquia o en el colegio. De nada sirve esto si la fe no se vive en el hogar y no inspira toda la vida familiar.

En segundo lugar, la acogida de los hijos como don de Dios. La misión de María y José consistió en acoger al Hijo de Dios, acompañarlo en el tiempo de su vida oculta y educarlo para cumplir la voluntad del Padre. Ellos son conscientes de que Jesús no les pertenece. Ha sido un regalo que Dios les ha hecho, pero que no es sólo para ellos, sino para toda la humanidad. Esta debe ser una actitud distintiva y un testimonio que las familias cristianas están llamadas a dar en el actual momento histórico. En esta cultura en la que a menudo se considera que los hijos, más que un regalo y un motivo de alegría, son un obstáculo para la realización de los propios proyectos, los cristianos debemos manifestar que todo hijo es un regalo del Señor y debe ser acogido como tal.

Además, los padres cristianos, que han presentado sus hijos a la Iglesia para que renazcan en las aguas del bautismo, saben que no les pertenece absolutamente. El hijo bautizado es un hijo de Dios por la gracia. Este es el principio que orientó la vida de la Familia de Nazaret y que debe inspirar la misión educativa de los padres: ayudar a sus hijos a descubrir la voluntad de Dios en el camino de su vida y a que sean felices en su propia vocación. Al hacer esto, los están presentando y ofreciendo a Dios. Los planes y proyectos que todos los padres tienen sobre sus hijos no pueden convertirse en una ocasión para alejarlos del deseo de vivir su vocación como respuesta a la voluntad de Dios.

Que la Familia de Nazaret ayude a todas las familias a vivir unidas en los momentos de alegría y en las pruebas.

Feliz año nuevo a todos con mi bendición y afecto.

† **Enrique Benavent Vidal**
Obispo de Tortosa

Coordinadora sectorial

El primer cap de setmana de novembre —3, 4 i 5—, va tenir lloc la Coordinació per sectors —infància, joves i adults— de l'Acció Catòlica General a la Casa d'Espiritualitat Javeriana de Galapagar (Madrid). Vam assistir-hi Toni Caballol, president de l'ACG de la diòcesi, que va unir-se al treball dels adults, i una servidora de part dels joves.

El dissabte, al matí, el treball es va enfocar en el concepte de **missió**, aspecte en el que l'ACG s'encararà durant aquest nou quadrienni. A la tarda, el sector jove va fer una revisió profunda de l'experiència del «Camino de Santiago» que va realitzar aquest estiu, ressaltant tant allò positiu com els trets a millorar d'aquells dies tan intensos.

També es va parlar de la situació actual de les nostres realitats diocesanes i, finalment, va fer una dinàmica per generar propostes concretes per a l'activitat evangelitzadora i missionera des de l'associació a nivell estatal, a

les nostres realitats més properes.

El diumenge, al matí, se sol dedicar a un tema més concret; en aquest cas, van venir alguns responsables de Mans Unides per fer-nos una sessió de formació, tot recordant-nos que l'entitat va néixer de l'associació de

dones de l'Acció Catòlica l'any 1955.

Per als joves s'està engegant un projecte de formació periòdica, que pot ser molt interessant, per tal d'oferir-nos la possibilitat de col·laborar pastoralment allà on Mans Unides treballa.

Alba Martorell

Romeria a Montserrat de l'Arxiprestat Terra Alta

Del 10 al 13 de novembre, l'Arxiprestat de la Terra Alta va anar de romeria a Montserrat per 44a vegada. Van ser uns dies de germanor on més de 175 persones vam venerar la imatge de la Mare de Déu de Montserrat al seu temple que complia 425 anys de la seva edificació. La casa d'oració ens va apropar a Maria i també a compartir la joia de la fe cristiana de tota la comarca.

Mn. David Arasa
Arxiprestat Terra Alta

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

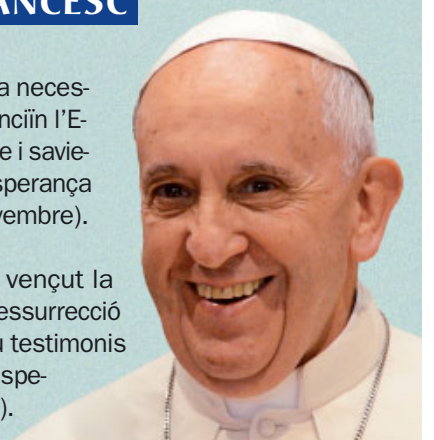
novembre).

@Pontifex: «Quan es prega cal el coratge de la fe: confieu que el Senyor ens escolta!» (3 de

@Pontifex: «Som petits i indefensos davant el misteri de la mort. Però, quina joia si en aquell moment custodiem al cor la flama de la fe!» (3 de novembre).

@Pontifex: «L'Església necessita persones que anunciïn l'Evangeli amb entusiasme i saviesa, que encenguin l'esperança i generin fe» (4 de novembre).

@Pontifex: «Crist ha vençut la mort. És Ell la nostra ressurrecció i la nostra vida. Siguiu testimonis d'aquest missatge d'esperança» (5 de novembre).

Encuentro de los profesores de religión en el Seminario Diocesano

El sábado 4 de noviembre, durante toda la mañana, tuvimos un encuentro de los profesores de religión de primaria y secundaria, en el Seminario Diocesano. Es el primero del año, y significa una especie de relanzamiento del trabajo que ya estamos realizando durante este curso 2017-2018, con nuevas ganas de cumplir la misión que la Iglesia nos confía.

Comenzó la mañana con la oración y la lectura de la Palabra de Dios; a continuación tuvo lugar la presentación de la jornada a cargo

de Mn. Tomás Mor y de unas palabras de nuestro obispo, don Enrique, impulsando esta tarea continuada, de formar, de educar, de estar presentes en la cultura ambiental y presentar como modelo a Jesucristo. Seguidamente, dos maestras del grupo Trilema —Maite y Rosa— centraron el tema en el proyecto educativo: ¿Qué sé? ¿Qué necesito saber? ¿Qué aprendo? En los grupos se planteó el seguimiento de todo este proceso mirando al maestro y al alumno.

Antonio Bordás, pbro.

«El futur a la motxilla». Una aposta pels infants

El dimarts 14 de novembre va tenir lloc a les oficines de Càritas diocesana de Tortosa, la signatura del conveni de col·laboració entre aquesta entitat i la Fundació bancària "La Caixa". La col·laboració està orientada a finançar part del projecte d'infància i adolescència anomenat «El futur a la motxilla» que Càritas diocesana desenvolupa a través de les Càritas parroquials i interparroquials a la Diòcesi de Tortosa.

Aquest projecte pretén proporcionar acompanyament personalitzat i recursos econòmics a famílies amb fills/es en edat escolar, per tal que puguin obtenir el material necessari per a la correcta educació dels seus fills/es. El projecte, pressupostat en 39.500 €, pretén arribar a un total de 100 nenes/es i 30 joves que cursen les etapes escolars que van des d'Infantil fins a Batxillerat. La Fundació bancària "La Caixa" aporta a aquest projecte 8.000 € i continua apostant, com ja havia fet l'any passat, en aquest projecte transformador.

Però el suport econòmic a les famílies, tot i que és fonamental, no és suficient per assegurar que aquests nens/es que parteixen d'una situació de desavantatge, assolixen el mateix èxit educatiu que els fills/es de famílies sense risc d'exclusió social. Caldrà tenir especial cura i cons-

tància per a que puguin equilibrar-se amb la resta de companys. Per això, cada Càritas oferirà a les famílies alguna d'aquestes activitats: reforç escolar, escoles de mares i pares, ludoteca, oci i

temps lliure, a més a més d'una sèrie de trobades individuals, per tal d'anar revisant la seva situació.

Càritas Diocesana de Tortosa

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

1. □ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Nm 6,22-27 / Sl 66 / Ga 4,4-7 / Lc 2, 16-21]. Capvuitada de Nadal: santa Maria, Mare de Déu. Imposició del Nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel (Manel); Mare de Déu de Begoña; sant Concordi, prev. i mr.; santa Eufrosina, vg.; sant Almaqui, mr.

2. □ Dimarts [1Jo 2,22-28 / Sl 97 / Jo 1,19-28]. Sant Basili el Gran (330-379), bisbe de Cesarea de la Capadòcia, i sant Gregori Nacianzè (330-390), bisbe de Constantinoble, doctors de l'Església; Mare de Déu, Auxili dels cristians; commemoració de la vinguda

de la Mare de Déu a Saragossa; sant Marcari, abat; sant Isidor d'Antioquia, bisbe i mr.; sant Adelard (753-826), abat, cosí de Carlemany; santa Emma, vg.

3. □ Dimecres [1Jo 2,29-3,6 / Sl 97 / Jo 1,29-34]. Santíssim Nom de Jesús; sant Anter, papa (grec, 235-236) i mr.; santa Genoveva (s. V), vg., patrona de París; sant Fulgenci, bisbe (agustiniana); sant Daniel, mr.; sant Atanasi, mr.; sant Josep-Maria Thomasi, prev. teatí, cardenal; beat Alan de Solminihac, bisbe.

4. □ Dijous [1Jo 3,7-10 / Sl 97 / Jo 1,35-42]. Sant Rigobert, bisbe; sant

Odiló, abat de Cluny (†1048); santa Isabel-Anna Seton, rel. paüla, dels Estats Units; santa Àngela de Foligno, rel. terciària franciscana; santa Genoveva Torres, vg.

5. □ Divendres [1Jo 3,11-21 / Sl 99 / Jo 1,43-51]. Sant Telèsfor, papa (grec, 125-136) i mr.; sant Simeó Estilita (388-459), monjo siríac; santa Emilian, vg.; sant Joan Nepomucè Newman, bisbe (redemptorista); beat Dídac-Josep de Cadis, prev. caputxí; sant Carles de Sant Andreu, rel. passionista.

6. □ Dissabte [Is 60,1-6 / Sl 71 / Ef 3,2-3a.5-6 / Mt 2,1-12]. Epifania

del Senyor. Diada dels sants Reis o mags d'Orient: Melcior, Gaspar i Baltasar, i també Adoració (dels Reis, o Dora); sant Melani, bisbe; sant Nilamó.

7. □ Diumenge vinent, Baptisme del Senyor (lit. hores: 2a. setm.) [Is 42, 1-4.6-7 / Sl 28 / Fets 10,34-38 / Mc 1,7-11 (o bé: Is 55,1-11 / Sl: Is 12,2-6 / 1Jo 5,1-9 / Mc 1,7-11)]. Sant Ramon de Penyafort (†1275), prev. dominicà, del Penedès, patró dels juristes i canonistes; sant Julià de Toledo, bisbe; santa Virgínia, mr.; sant Crispí, bisbe; sant Tell, abat.

La Sagrada Família

COMENTARI

L'Església és família de famílies

Abram cregué en el Senyor, posant en Ell tota la seva confiança, després que el Senyor el va fer sortir a fora de la seva tenda particular.

El qui viu tancat en ell mateix, dins la «tenda» dels seus interessos personals, s'incapacita per creure de debò en el Senyor que beneí Abram perquè a través d'ell la benedicció divina arribés a totes les famílies de la terra (Gn 12,4).

La carta-homília als Hebreus presenta la fe dels avantpassats, model de referència de tot cristià. La vida dels models subratlla notes bàsiques de la fe: l'obediència interior del Déu invisible, l'obediència fidel, la confiança en Déu misericordiós, el creixement vers la plenitud.

El primer exemple de la fe d'Abraham és la itinerància exodal: sabent que cap lloc de la terra és la seva morada definitiva, *esperava la ciutat ben fonamentada que té Deu mateix com arquitecte i constructor*. El darrer exemple és la disponibilitat a *oferir el seu fill Isahac* per la fe en Déu prou poderós per ressuscitar un mort.

L'escena evangèlica —amb la posterior anada al Temple als dotze anys— clou el cicle de la infància i adolescència de Jesús: són relats ben singulars tant pel llenguatge catequètic com pel fet d'adreçar-se als qui ja creuen i confessen que aquest nen és Crist, el Senyor.

La prescripció de què *tot noi fill primer sigui consagrat al Senyor* és llei de l'AT (Ex 13,11) que expressa l'agraïment a Déu que preservà els primogènits d'Israel quan *el Senyor va fer morir els primogènits d'Egipte* (Ex 12,27s).

En context de pregària i agraïment a Déu, el vell *Simeó* —*home just i pietós*— i també *la profetessa Anna* proclamen la identitat de Jesús com «*el Messies del Senyor*». La historicitat de l'episodi es destaca pel fet inusual de què el relat parla espontàniament de Maria i Josep com «*els pares de Jesús*»: Fill Unigènit de Déu que per l'Encarnació *creixia i es feia fort* en la família on Josep i Maria exerceixen de pares.

Mn. José Luis Arín

► Lectura del llibre del Gènesi (Gn 15,1-6;21,1-3)

En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abram en una visió i li digué: «No tinguis por, Abram: jo sóc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.» Abram li respongué: «Senyor, Déu meu, què em donareu? Jo me'n vaig sense fills, i l'hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.» Abram afegí: «No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.» Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: «No serà pas aquest, el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.» Després el Senyor el va fer sortir a fora i li va dir: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. Sara va concebre i va donar un fill a Abram a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit. Abram va posar el nom d'Isahac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

► Salm responsorial (104)

R. *El Senyor, el nostre Déu recorda sempre l'aliança.*

Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, / feu conèixer entre els pobles les seves gestes. / Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb cítares, / feu l'elogi de les seves meravelles. R.

Glorieu-vos del seu nom sagrat, / alegreu-vos els qui busqueu el Senyor. / Penseu en el Senyor i en el seu poder, / busqueu sempre la seva presència. R.

Recordeu les meravelles que ell obrà, / els seus prodigis i les seves decisions. / Descendents d'Abraham, el seu servent, / fills de Jacob, el seu elegit. R.

Recorda sempre l'aliança, / la promesa feta per milers de generacions, / l'aliança pactada amb Abraham, / el jurament fet a Isahac. R.

► Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 11,8.11-12.17-19)

Germans, gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar. Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isahac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d'ell: Per Isahac tindrà la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

(Lc 2,22-40) (Versió abreujada)

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor.

I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Nazaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

► Lectura del libro del Génesis (Gen 15,1-6;21,1-3)

En aquellos días, el Señor dirigió a Abrán, en una visión, la siguiente palabra: «No temas, Abrán, yo soy tu escudo, y tu paga será abundante».

Abrán contestó: «Señor Dios, ¿qué me vas a dar si soy estéril, y Eliezer de Damasco será el amo de mi casa?». Abrán añadió: «No me has dado hijos, y un criado de casa me heredará».

Pero el Señor le dirigió esta palabra: «No te heredaré ese, sino que uno salido de tus entrañas será tu heredero». Luego lo sacó afuera y le dijo: «Mira al cielo, y cuenta las estrellas, si puedes contarlas». Y añadió: «Así será tu descendencia».

Abrán creyó al Señor, y se le contó como justicia. El Señor visitó a Sara, como había dicho. El Señor cumplió con Sara lo que le había prometido. Sara concibió y dio a Abrán un hijo en su vejez, en el plazo que Dios le había anunciado. Abrán llamó Isaac al hijo que le había nacido, el que le había dado Sara.

► Salmo responsorial (104)

R. *El Señor es nuestro Dios, se acuerda de su alianza eternamente.*

Dad gracias al Señor, invocad su nombre, / dad a conocer sus hazañas a los pueblos. / Cantadle al son de instrumentos, / hablad de sus maravillas. R.

Gloriaos de su nombre santo, / que se alegren los que buscan al Señor. / Recurrid al Señor y a su poder, / buscad continuamente su rostro. R.

Recordad las maravillas que hizo, / sus prodigios, las sentencias de su boca. / ¡Estirpe de Abrahán, su siervo; / hijos de Jacob, su elegido! R.

Se acuerda de su alianza eternamente, / de la palabra dada, por mil generaciones; / de la alianza sellada con Abrahán, / el juramento hecho a Isaac. R.

► Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 11,8.11-12.17-19)

Hermanos:

Por la fe, obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por la fe también Sara, siendo estéril, obtuvo vigor para concebir cuando ya le había pasado la edad, porque consideró fiel al que se lo prometía. Y así, de un hombre, marcado ya por la muerte, nacieron hijos numerosos, como las estrellas del cielo y como la arena incontable de las playas. Por la fe, Abrahán, puesto a prueba, ofreció a Isaac: ofreció a su hijo único, el destinatario de la promesa, del cual le había dicho Dios: «Isaac continuará tu descendencia». Pero Abrahán pensó que Dios tiene poder hasta para resucitar de entre los muertos, de donde en cierto sentido recobró a Isaac.

► Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 2,22-40) (Versión abreviada)

Cuando se cumplieron los días de la purificación, según la ley de Moisès, los padres de Jesús lo llevaron a Jerusalén para presentarlo al Señor.

Y cuando cumplieron todo lo que prescribía la ley del Señor, se volvieron a Galilea, a su ciudad de Nazaret. El niño, por su parte, iba creciendo y robusteciéndose, lleno de sabiduría; y la gracia de Dios estaba con él.